

PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY 2025/2026

Program primární prevence sociálně patologických jevů ve školním roce 2025/2026 VOŠMO a OA, Horní nám. 15, Jablonec nad Nisou

Plán je rozdělen na dvě části:

I. Plánované akce pro jednotlivé ročníky na školní rok 2025/2026 a cíle pro účastníky programu

II. Plán školního metodika prevence se zaměřením na jednotlivé úkoly a jejich plnění

Preventivní aktivity vychází a jsou v souladu s níže uvedenými dokumenty:

- Zákon č. 561/2005 Sb., o předškolním, základním, středním a vyšším odborném a jiném vzdělání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů (§29 odst.1)
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, které nabývá platnost dne 1.1.2010
- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení – č.j. 22 294/2013-1
- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance – č.j. 14423/99 – 22
- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013-2018
- Evaluace a diagnostika preventivních programů

Všechny uvedené dokumenty jsou k dispozici k prostudování na internetových stránkách Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy www.msmt.cz

Plán práce na školní rok 2025-2026 navazuje na akce, které proběhly v minulém školním roce. Soustředí se na obě oblasti primární prevence – specifickou a nespecifickou a usiluje o jejich spontánní propojení. Zaměřuje se na výchovu ke zdravému životnímu stylu a klade si za cíl vytváření správných hodnotových systémů a postojů žáků. Vychází ze zkušenosti z minulých let, využívá kooperace všech pedagogických pracovníků a zařazuje nové aktuální aktivity.

Úvod

Náplň a plánování Školního preventivního programu je v souladu s dokumentem Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2025 - 2026 Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, jakož i s dalšími školskými dokumenty k této problematice (Rámcový vzdělávací program, Koncepce vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v ČR). Žáci i pedagogové mají možnost se s tímto programem seznámit a aktivně přispívat k realizaci a dalšímu rozšiřování jeho náplně. Jsme si vědomi toho, že samotná existence kvalitního programu, bez každodenní práce všech pedagogů při vzdělávacích a výchovných aktivitách, by neměla smysl. Bez účasti celé školy nejsou žádné změny a rozvoj reálně dosažitelné a trvale udržitelné. Škola, kde děti soutěží v reprodukci znalostí, jsou vedeny pouze ke kázi, ale tím současně i k nesamostatnosti, kde není rozvíjena tvořivost a sociální dovednosti, představuje výrazně rizikové prostředí pro iniciaci nebo rozvoj společensky nežádoucích jevů. Přinášíme tedy podněty a inspiraci a věříme, že jen tak lze postupně zlepšovat podmínky (změna činností, procesů a prostředí), které mohou přispět k naplnění strategických cílů MŠMT.

V programu si neklademe za cíl seznamovat s obsahem výše uvedených dokumentů, je možné si je vyhledat a prostudovat na internetových stránkách MŠMT.

Žáci ve věku 15 - 19 let by měli mít následující znalosti, dovednosti a postoje

- umět posoudit rizika, která užívání drog přináší, jejich vliv na zdraví, budoucí zaměstnání i úroveň vzdělání
- dokázat odmítnout nabízenou drogu
- mít zodpovědný přístup k životu, zdraví, vlastní morálce a osobním hodnotám
- chápat význam vlastního zodpovědného chování vůči společnosti
- umět nalézt pomoc sobě i druhým
- umět si vytvořit vlastní pozitivní obraz
- znát právní důsledky šikany, zastrašování a užití násilí

Skupina by měla být vedena

- k rozvíjení sociálních dovedností, které napomáhají efektivní orientaci v sociálních vztazích, zodpovědnosti za chování a uvědomění si důsledků jednání
- k zdravému životnímu stylu
- k odolnosti proti stresu, negativním zážitkům a vlivům
- k samostatnému správnému rozhodování
- ke schopnosti týmové práce
- ke schopnosti řešit problémy, zdravě se prosadit i uznat kritiku
- k podílení se na tvorbě prostředí a životních podmínek
- k pěstování právního vědomí

Cíle pro pedagogické pracovníky

- být pozitivní v přístupu k žákům - smysluplné učení, přiměřenost, srozumitelnost
- vyučovat za aktivní účasti žáků - spolupráce, motivující hodnocení, sebehodnocení, stimulační hry (relaxační techniky, brainstorming, diskuse, projekty, hraní rolí, empatie, kreslení, nácvik správné komunikace)
- koordinovat preventivní aktivity (spolupráce s třídními učiteli, metodikem ekologie, aktivistou ADRY, koordinátorem prevence)
- využívat internet k interaktivnímu vzdělávání, předávání informací studentům, rodičům a pedagogům o zdravém životním stylu a sociálně patologických jevech, k výměně zkušeností (chaty, fóra), k informacím o realizovaných projektech apod.
- důsledně trvat na dodržování školního řádu (nestačí přečíst na začátku školního roku, je třeba, aby žáci pocítili, že **dodržovat školní řád se vyplácí**)
- pro společenské vědy - právní aspekty chování, práva dětí, komunikace, asertivita, sociální kompetence a dovednosti, výchova k občanství
- výchova ke zdravému životnímu stylu, význam smysluplného trávení volného času, pohybové aktivity, zdravá výživa (On, Sk, Tv, výuka jazyků a literatury, D, P,...)

Cíle pro třídní učitele

- být sociálním manažerem třídy jako sociální skupiny
- zpracovávat program třídy (zařazení aktivit, aktivního sociálního učení a volnočasových aktivit - vzájemná úcta, tolerance, snášenlivost, empatie, spolupráce)
- mít pravidelný kontakt se třídou a rodiči žáků
- pomáhat řešit školní i osobní problémy žáků
- podporovat vícedenní pobytové aktivity - hlubší vzájemné poznávání účastníků, prohlubování důvěry, podchycení nežádoucích projevů chování, zvládnutí náročných fyzických a duševních situací
- těsná spolupráce s vedením školy a dalšími pedagogickými pracovníky

Ředitel školy

- vytváří podmínky pro realizaci prevence v oblasti sociálně patologických jevů
- pověřuje vhodného pracovníka funkcí školního metodika prevence
- zodpovídá za soustavné vzdělávání pracovníků školy v oblasti prevence
- zajišťuje spolupráci s rodiči, popř. zákonnými zástupci v oblasti prevence a případné problémy řeší ve spolupráci s výchovným poradcem a koordinátorem prevence
- sleduje efektivitu jednotlivých preventivních aktivit
- zajišťuje zakotvení preventivních opatření proti sociálně patologickým jevům ve školním řádu
- provádí příslušná opatření při výskytu sociálně patologických jevů ve škole

Školní koordinátor prevence a výchovný poradce

- koordinují realizaci ŠPP ve škole, spolupracují s vedením školy, školním psychologem, metodikem environmentální výchovy, aktivistou ADRY a ostatními pedagogy
- podílejí se na soustavném vzdělávání pracovníků školy v oblasti prevence
- zajišťují hodnocení procesů a výsledků ŠPP
- spolupracují s okresním metodikem prevence při PPP v Jablonci n. N. a krajským školským koordinátorem prevence v Liberci
- podílejí se na opatřeních při výskytu sociálně patologických jevů ve škole
- usilují o spontánní propojení specifické a nespecifické části primární prevence se zaměřením na cílovou skupinu dospívajících žáků ve spolupráci s rodiči a všemi pedagogickými pracovníky a respektují specifika a zaměření školy

Realizace programu

Pedagogové a vedení školy budou na škole podporovat:

- zdravý životní styl
- rozvoj etického a právního vědomí a občanských postojů
- spolupráci s rodiči
- nabídku a využití mimoškolní zájmové činnosti
- spolupráci vyučujících konkrétních předmětů, výchovného poradce, vedení školy, rodičů a třídního učitele
- zvýšenou vnímavost na negativní jevy při dozoru nad žáky
- uvědomění si rizika těchto jevů na výletech, kurzech, při sportovních aktivitách, exkurzích
- širší povědomí o možnosti konzultací výchovného poradce s rodiči
- vytváření pozitivní motivace ke studiu a dobrým studijním výsledkům
- prezentaci školy, jejích výsledků a úspěchů žáků v soutěžích (Dny otevřených dveří)
- účast v humanitárních aktivitách (ADRA, BanglaKids)
- vztah žáků k prostředí školy - společná péče o třídy a výzdobu školy
- kulturní a umělecké akce (exkurze, aukce předmětů, výstavy, koncerty, divadelní vystoupení)
- vedení studentů k zájmu o kulturu a sport, výlety, sportovní dny, exkurze a pohybové aktivity komunikaci mezi žáky, pedagogy a rodiči
- prezentaci práce školy a školské rady
- realizaci samotných projektů a akcí v rámci ŠPP
- posilování pozitivního sebehodnocení žáků a jejich přátelských vztahů ve skupině
- využívání skupinových forem výuky a začleňování prožitkových aktivit
- další vzdělávání pedagogů v oblasti moderních metod výuky

Plánované akce pro jednotlivé ročníky na školní rok 2025/ 2026.

1. ročník:

- **Adaptační kurz** – program je koncipován tak, aby se nový kolektiv měl možnost poznat a seznámit nejen mezi sebou, ale i se svými učiteli.
 - minikurz ekologické výchovy
 - blok prevence rizikového chování
 - sportovní aktivity v přírodě
 - teambuilding a podpora spolupráce
 - psychosociální výcvik
 - verbální a neverbální komunikace
 - minikurz první pomoci
- **Bezpečný internet, kyberšikana, její podoby a závažnost** – mjr. Mgr. Karel Mauder, policie ČR
- **Tak to nechceš** – přednáška, agentura MPEdu o bezpečném sexuálním chování, jinakosti a rizicích
- **Lyžařský kurz** – podpora zdravého životního stylu
- Účast na **charitativních akcích**, které podporuje naše škola

2. ročník:

- **Bát se či nebát** - přednáška, agentura MPEdu podporující kritické myšlení, odolnost vůči tlaku okolí, schopnost činit informovaná rozhodnutí a orientaci na zdravý životní styl jako prevenci závislostního chování.
- **Letní kurzy** 2. ročníků (vodácký, turistický, cyklistický) – výchova ke zdravému životnímu stylu
- Účast na **charitativních akcích**, které podporuje naše škola

3. ročník:

- **Trestní odpovědnost** – mjr. Mgr. Karel Mauder, policie ČR
- **„Neumírej zbytečně“** – Patrik Lang, Bezpečně na silnicích o.p.s. Program využívá simulační výuku k osvojení znalostí a dovedností z oblasti komplexního řešení dopravní nehody a mentoringu při poskytování první pomoci zraněným.
- Účast na **charitativních akcích**, které podporuje naše škola

4. ročník:

- **Jak se učit** – přednáška agentura MPEdu o stylech a typech učení, vlivu spánku a energetických nápojů na učení a paměť

- **Najděte klíč ke svému potenciálu** – přednáška se zaměřením na své možnosti, schopnosti a karierní uplatnění
- Seminář „**Úvod do světa práce**“ – Úřad práce – přehled o možnostech i povinnostech absolventů a o trhu práce u nás i v zahraničí
- **Plesy** maturitních tříd – *třídní učitelé*

Plánované akce určené všem studentům

- „Papírový den“ – sběr a třídění starého papíru a jeho odvoz (pravidelně v průběhu celého roku)
- pokračování finančních sbírek mezi studenty a vyučujícími pro na dálku adoptované dívky z Bangladéše (v průběhu celého školního roku), akce konané na podporu Bangbaby
- účast na podzimní sbírce „Srdíčkové dny“
- společné vánoční zpívání a aukce
- turisticky sportovní pobyty v přírodě zaměřené na podporu zdravého životního stylu
- školní výlety třídních kolektivů, exkurze – *třídní učitelé*
- seznámit žáky všech tříd s bezplatnou linkou pomoci při řešení rizikového chování: 116 000, aplikace *Nenech to být* a poskytnutím dalších kontaktů na poskytovatele péče a pomoci pro žáky i jejich rodiče, také s poradenskou nabídkou pro rodiče v systému Bakaláři
- pro všechny žáky je k dispozici relaxační místnost s možností ohřátí jídla a prostory školního bufetu a to i po jeho zavírací době

V průběhu školního roku budou do plánu postupně zařazovány akce pořádané krizovými centry, žáci se budou účastnit soutěží, olympiád a exkurzí (viz plán akcí).

Nedílnou součástí úspěšného plnění ŠPP je i další vzdělávání pedagogických pracovníků. Je žádána jejich účast na odborných seminářích organizovaných během školního roku ve spolupráci se vzdělávacími centry, Magistrátem města Liberce atd.

II. Plán školního metodika prevence

Úkol – termín plnění	Právní norma
1. pololetí	
Podílet se na zapracování kapitoly péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a péče o nadané žáky a poskytování podpůrných opatření do ŠVP	vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných
Zákaz kouření - označení prostor školy viditelnou grafickou značkou „Kouření zakázáno“	§ 9 odst. 2 a 3 zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek
Zajistit další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti problematiky šikanování (výchovní poradce, školní metodik prevence, třídní učitel, nepedagogičtí pracovníci, ...)	Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních č.j. MSMT-21149/2016
Zpracovat problematiku prevence rizikového chování do školních dokumentů (vnitřní řád, ŠVP, plány práce,...)	§ 7 vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách
Zpracovat seznam učebních pomůcek a učebnic s problematikou prevence rizikového chování, informovat pedagogické pracovníky	§ 7 vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách
Zpracovat plán akcí zaměřený na prevenci rizikového chování	§ 7 vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách
Zpracovat problematiku prevence rizikového chování do plánu dalšího vzdělávání pracovníků	Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže, č.j.: 21 291/2010-28
Projednat doporučenou úpravu školního řádu ve vztahu k rizikovému chování	Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže, č.j.: 21 291/2010-28
Zpracování databáze spolupracovníků školy pro oblast prevence rizikového chování (orgány státní správy a samosprávy, střediska výchovné péče, poradny, zdravotnická zařízení, Policie ČR, orgány sociální péče, nestátní organizace, krizová centra,...)	příloha č. 3 k vyhlášce č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách
Zpracovat program poskytování poradenských služeb ve škole (spolupráce s pedagogickými pracovníky, informování žáků a zákonných zástupců, ...)	§ 7 vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách
Projednat v pedagogické radě prevenci školní neúspěšnosti, primární prevenci rizikového chování	§ 7 vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách
Projednat s pedagogickými pracovníky právo žáků svobodně projevat své náboženství nebo víru v kontextu pravidel výuky ve škole	Právo svobodně projevat své náboženství nebo víru v kontextu pravidel teoretické a praktické výuky ve školách a školských zařízeních, Č.j.: ČŠIG-3601/14-G21
Vytvořit systém aktivit školy v oblasti prevence šikanování a násilí (vycházet přitom z komplexního pojetí preventivní strategie)	Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních č.j. MSMT-21149/2016
Informovat pedagogické pracovníky školy o prevenci rizikového chování u žáků (konkrétní podmínky školy, rizika, formy a metody zachycení u žáků)	Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů, č.j.: 21 291/2010-28
Informovat rodiče žáků o poradenské službě v oblasti rizikového chování u žáků, o volnočasových aktivitách školy, o formách a metodách zjištění rizikového chování,...	Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů, č.j.: 21 291/2010-28
Projednat s třídními učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky varovné signály pro zachycení rizikového chování ve třídě	Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů, č.j.: 21 291/2010-28, čl. 3
Kontrola školního řádu, zda obsahuje úpravy v oblasti prevence rizikového chování u žáků	Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů, č.j.: 21 291/2010-28, § 8 odst. 1 písm. f) zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek
Zpracovat přehled spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy, s poradnou a odbornými pracovišti -	příloha č. 3 k vyhlášce č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách

problematika prevence rizikového chování (seznam, kontakt, formy spolupráce)	
Informovat pedagogické pracovníky o problematice rizikového chování, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence	příloha č. 3 k vyhlášce č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách
Projednat s pedagogickými pracovníky aktivity školy zaměřené na prevenci záškoláctví, závislosti, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami, prekriminálního a kriminálního chování,...	příloha č. 3 k vyhlášce č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách
V případě nutnosti aktualizace směrnice k primární prevenci rizikového chování žáků ve škole o problematiku prevence vzniku problémových situací týkajících se žáků s poruchou autistického spektra (PAS)	Dodržování pravidel prevence vzniku problémových situací týkajících se žáků s PAS ve školách a školských zařízeních za účelem zajištění bezpečnosti a ochrany jejich zdraví (Příloha č. 22 dokumentu MŠMT „MD k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže“ č. j.: 21291/2010-28)
Koordinace a kontrola realizace preventivního programu školy	příloha č. 3 k vyhlášce č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách
Realizovat vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence rizikového chování	příloha č. 3 k vyhlášce č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách
Kontrola a případná aktualizace školního Programu proti šikanování	Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních č.j. MSMT-21149/2016
Zpracovat přehled specializovaných institucí, se kterými bude škola spolupracovat v případě zjištění šikany, navázat s příslušnými institucemi spolupráci	Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních č.j. MSMT-21149/2016
Zpracování Minimálního preventivního programu (primární prevence rizikového chování)	Metodické doporučení k primární prevenci, MŠMT č.j. 21 291/2010-28
Kontrola všech poučení pro žáky o bezpečnosti a ochraně zdraví, zda obsahují informace o nebezpečnosti užívání návykových látek a zákazu jejich užívání při všech činnostech souvisejících se školními aktivitami	Metodické doporučení k primární prevenci, MŠMT č.j. 21 291/2010-28
Zpracovat školní systém poskytování nezbytných informací v oblasti rizikového chování pro zákonné zástupce žáků	Metodické doporučení k primární prevenci, MŠMT č.j. 21 291/2010-28
Začlenění prevence rizikového chování do školního vzdělávacího programu	§ 5 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon
Dle potřeby aktualizovat školní Program proti šikanování dle metodického pokynu ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních č.j. MSMT-21149/2016	Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních č.j. MSMT-21149/2016
2. pololetí	
Kontrola zákazu kouření ve vnějších i vnitřních prostorech školy	§ 8 odst. 1 písm. f) Zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek
Informovat pedagogické pracovníky o problematice rizikového chování, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence.	příloha č. 3 k vyhlášce č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách
Projednat s pedagogickými pracovníky aktivity školy zaměřené na prevenci záškoláctví, závislosti, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami (nekriminálního a kriminálního chování,...)	příloha č. 3 k vyhlášce č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách
Seznámení třídní učitele a další pedagogické pracovníky s řešením krizových situací dle metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, Č.j. 21 291/2010-28 (návykové látky ve škole, násilí žáků, zbraně ve škole, ...)	Metodické doporučení k bezpečnosti dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních – Minimální standard bezpečnosti, Č.j.: MSMT-1981/2015-1
Realizovat vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence rizikového chování	příloha č. 3 k vyhlášce č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách

Projednat v pedagogické radě prevenci školní neúspěšnosti, primární prevenci rizikového chování	§ 7 vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách
Zpracovat analýzu příčin záškoláctví žáků včetně přijetí příslušných opatření	Metodický pokyn č.j.: 10 194/2002-14, k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví
Kontrola ŠVP, zda obsahuje seznámení žáků s nebezpečím ohrožujícím jejich zdraví (zdravý životní styl); dopravní výchova, ochrana člověka za mimořádných událostí, první pomoc a úrazy, prevence sociálně patologických jevů, ochrana před sexuálním zneužíváním	Metodický pokyn MŠMT č.j.: 37 014/2005-13 čl. 2, k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách
Vyhodnocení Minimálního preventivního programu	Metodické doporučení k primární prevenci, MŠMT č.j. 21 291/2010-28

V Jablonci nad Nisou 12. 9. 2025

Mgr. Dita Horská
Školní metodik prevence